Lietas Nr. 11092097913
Lietas arhīva Nr. KA04-0261-14/10

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2014.gada 11.februārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja Ž.Vēvere

tiesneses D.Dumbre, S.Kalniņa

piedaloties prokurorei L.Majevskai

aizstāvei - zv.advokātei S.Kundziņai

izskatīja atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā krimināllietu, /pers. C/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas, sakarā ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona prokuratūras prokurores L.Majevskas iesniegto apelācijas protestu par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2013.gada 28.novembra spriedumu, un

k o n s t a t ē j a

ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā, un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 10 (desmit) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu, brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīts īslaicīgās aizturēšanas un apcietinājumā pavadītais laiks no 2013.gada 11.oktobra līdz sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienai.

Soda izciešanu skaitīt no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums atstāts negrozīts.

Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais /pers. C/ izdarīja svešas kustamas mantas nolaupīšanu, kas saistīta ar vardarbību (laupīšanu), šādos apstākļos:

2013.gada 19.septembrī ap pulksten 13:00 /pers. C/, atrodoties pie dzīvojamās ēkas /adrese/, būdams agresīvi noskaņots, svešas kustamas mantas nolaupīšanas nolūkā no aizmugures piegāja pie /pers. D/ un pielietojot vardarbību, ar rokām no mugurpuses grūda /pers. D/ iegrūžot viņu ēkas kāpņu telpā, pēc kā ar vienu apķerot /pers. D/ kaklu žņaudza to, nodarot /pers. D/ fiziskas sāpes, ar otru roku norāva viņai no kakla zelta ķēdīti Ls 300 vērtībā a sudraba krustiņu ar zelta apdari Ls 70 vērtībā un zelta kulonu ziloņa veidā Ls 30 vērtībā. Pēc aprakstītajām darbībām /pers. C/ nogrūda cietušo, kas pēc pielietotās vardarbības nokrita uz grīdas, no notikuma vietas aizskrēja un rīkojās ar nolaupītajām mantām kā ar savu īpašumu.

Izdarot laupīšanu /pers. C/ nodarīja /pers. D/ kopējo materiālo zaudējumu Ls 400, kā arī nodarīja viņai fiziskas ciešanas un sekojošus miesas bojājumus: nobrāzumi krūšu kurvja priekšējā virsmā, abu ceļgalu sasitumi ar nobrāzumiem un ādas skramba, kas uzskatāmi par maznozīmīgiem miesas bojājumiem.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu iesniedza Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona prokuratūras prokurore L.Majevska, kurā norāda, ka spriedumu uzskata par nelikumīgu daļā par to, ka tiesa, nosakot sodu, nepastāvot Krimināllikuma 49.pantā paredzētajiem apstākļiem, nav piemērojusi Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas sankcijā paredzēto papildsodu – policijas kontrole, kā arī nav izvērtējusi papildsoda – mantas konfiskācija – piemērošanu.

Uzskata, ka pirmās instances tiesa nelikumīgi piemērojusi apsūdzētajam sodu, nepiemērojot papildsodu un neizvērtējot papildsoda – mantas konfiskācija – piemērošanu, jo Krimināllikuma 176.panta pirmā daļa nosaka, ka par svešas kustamas mantas nolaupīšanu, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu (laupīšana), soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.

Lūdz atcelt spriedumu daļā par apsūdzētajam /pers. C/ piespriesto sodu un taisīt šajā daļā jaunu nolēmumu, nosakot viņam smagāku sodu.

Apelācijas instances tiesā prokurore uzturēja apelācijas protestu.

Pārbaudījusi lietas materiālus, apsvērusi apelācijas protesta motīvus, uzklausījusi apsūdzētā /pers. C/ paskaidrojumus, kurš atzina apelācijas protestu, aizstāves viedokli, kura apelācijas protestu atzina par pamatotu un likumīgu, prokurores viedokli, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par apsūdzētajam /pers. C/ piespriesto sodu, tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par sodu un šajā daļā taisāms jauns spriedums.

Tiesu kolēģija uzskata, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ ir likumīgi un pamatoti atzīts par vainīgu pēc Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas un viņa darbības ir pareizi kvalificētas.

Ievērojot to, ka spriedums šajā daļā netiek apstrīdēts, tiesu kolēģijai nav pamata tā pārvērtēšanai.

Nosakot sodu apsūdzētajam /pers. C/, tiesa vadījās no Krimināllikuma 35. un 46.panta, tas ir, ņēma vērā soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Nosakot sodu, tiesa ir ņēmusi vērā, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu, /pers. C/ izdarītais noziedzīgais nodarījums ir atzīstams par smagu noziegumu, kas vērsts pret īpašumu, apdraudot cilvēka veselību.

Par apsūdzētā personību tiesa ir konstatējusi, ka viņš ir Latvijas Republikas pilsonis, nestrādājošs, apgādībā divi nepilngadīgi bērni, iepriekš vairākkārt kriminmāli sodīts gan Latvijas Republikā, gan ārvalstīs, sodāmība par Latvijas Republikā izdarītajiem noziegumiem dzēsta.

Apsūdzētā atbildību mīkstinošus un atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa nekonstatēja.

Bet par apsūdzētā /pers. C/ personību pozitīvi raksturojošu apstākli tiesa atzina apsūdzētā savas vainas pilnīgu atzīšanu un to, ka apsūdzētais, tiesas sēdē pilnībā atzīstot savu vainu inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un piekrītot izskatīt krimināllietu bez pierādījumu pārbaudes izdarīšanas, izvēlējās vienkāršāku procesa veidu, tādējādi sadarbojies ar procesa virzītāju un sekmējis krimināltiesisko attiecību noregulējumu, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 21.pantam.

Ievērojot konstatētās apsūdzētā personību pozitīvi raksturojošās ziņas, noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa atzina, ka, lai sasniegtu soda mērķi – sodītu apsūdzēto par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī, lai panāktu, ka apsūdzētais turpmāk pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, sods nosakāms brīvības atņemšanas veidā zem panta sankcijā paredzētās vidējās soda robežas.

Tiesa ir izvērtējusi un pamatojusi savu viedokli par naudas soda, kā arī piespiedu darbu nepiemērošanu konkrētajā gadījumā apsūdzētajam, kuram tiesu kolēģija pievienojas.

Ievērojot to, ka spriedums daļā par piespriestā pamatsoda veidu un apmēru netiek apstrīdēts, tiesu kolēģija nesaskata pamata sprieduma pārvērtēšanai šajā daļā.

Policijas kontrole ir papildsods, ko tiesa piespriež kā piespiedu līdzekli, lai uzraudzītu no brīvības atņemšanas vietas atbrīvotās personas uzvedību un pakļautu šo personu policijas iestādes norādītajiem ierobežojumiem.

Papildsodu – policijas kontroli – tiesa piespriež, notiesājot ar brīvības atņemšanu tikai tad, ja Krimināllikuma Sevišķās daļas panta, pēc kura notiesā vainīgo, sankcijā tāds sods ir paredzēts.

Konkrētajā gadījumā Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas sankcija paredz kā obligātu papildsodu – policijas kontroli.

Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas sankcija (redakcijā no 2013.gada 1.aprīļa) paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.

Kā redzams no pirmās instances tiesas sprieduma, papildsods – policijas kontrole /pers. C/ nav noteikta.

Tiesas spriedumā iztrūkst motivācija par papildsoda – policijas kontrole – nepiemērošanu apsūdzētajam /pers. C/, kas pie tam ar likumu ir noteikts kā obligāts.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētajam nav konstatēti Krimināllikuma 49.pantā paredzētie apstākļi, kad tiesa varētu nepiemērot papildsodu, dotajā gadījumā policijas kontroli (KL 49.panta otrā daļa).

Pie šādiem apstākļiem tiesu kolēģija atzīst par pamatotu un apmierināmu prokurores apelācijas protestu, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par sodu /pers. C/, jo, nepastāvot Krimināllikuma 49.pantā paredzētajiem apstākļiem, tiesa nav piemērojusi Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas sankcijā paredzēto papildsodu – policijas kontrole, un šajā daļā taisāms jauns spriedums.

Tiesu kolēģija ievēro Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas sankcijā paredzēto policijas kontroles laiku.

Tiesu kolēģija atzīst par piemērotu sodīt apsūdzēto /pers. C/ ar papildsodu – policijas kontroli uz 1 (vienu) gadu, ko tiesu kolēģija atzīst par atbilstošu apsūdzētā personībai un izdarītajam noziedzīgajam nodarījumam.

Bez tam, arī valsts apsūdzības uzturētājs lūdza noteikt /pers. C/ papildsodu – policijas kontroli uz 1 (vienu) gadu.

No pirmās instances tiesas sprieduma redzams, ka tiesa, nosakot sodu /pers. C/, papildsodu – mantas konfiskāciju – nav piemērojusi.

Tiesu kolēģija uzskata, ka nav pietiekama pamata atzīt, ka tiesa augstāk minēto papildsoda piemērošanu nav izvērtējusi - tā apsvēruma dēļ, ka tas nav motivēts spriedumā.

Apelācijas protestā norādīto, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi papildsoda – mantas konfiskācija – piemērošanu, līdz ar ko tiesa nelikumīgi piemērojusi apsūdzētajam sodu, tiesu kolēģija neatzīst par pamatu sprieduma atcelšanai šādu apsvērumu dēļ.

Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas sankcija paredz minētā papildsoda (mantas konfiskācija) alternatīvu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2001.gada 14.decembra lēmumu Nr.3 „Likuma piemērošana krimināllietās par svešas mantas nolaupīšanu" 11.1.punktu, taisot notiesājošu spriedumu gadījumos, kad sankcijā paredzēta mantas konfiskācijas kā papildsoda piemērošanas alternatīva, tā piemērošana jāmotivē spriedumā.

Sekojoši, no augstāk minētā secināms, ja tiesa atzīst, ka papildsods – mantas konfiskācija – ir piemērojams, tas ir jāmotivē. Savukārt, nepiemērojot konfiskāciju, motivācija nav nepieciešama.

Bez tam 2012.gada 13.decembrī ir pieņemts likums „Grozījumi Krimināllikumā", kas stājušies spēkā 2013.gada 1.aprīlī. Grozījumi izdarīti arī Krimināllikuma 42.pantā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 42.pantaa trešo daļu (redakcijā no 01.04.2013.g.), tiesai, nosakot mantas konfiskāciju, konkrēti jānorāda, kāda manta konfiscējama.

Kā izriet no lietas materiāliem, apsūdzētā /pers. C/ mantai arests nav uzlikts, līdz ar ko nav iespējams ievērot Krimināllikuma 42.panta trešajā daļā noteikto.

Dotajā lietā tiesa atradusi par iespējamu nepiemērot mantas konfiskāciju /pers. C/ un šo papildsodu nav lūdzis noteikt arī valsts apsūdzības uzturētājs.

Pie augstāk minētiem apstākļiem tiesu kolēģija nesaskata pamata atcelt spriedumu daļā par sodu, saistībā ar papildsodu – mantas konfiskāciju.

Tiesas sēdē pēc tiesas norīkojuma apsūdzētā /pers. C/ aizstāvību realizēja zvērināta advokāte S.Kundziņa, kurai, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu un Ministru kabineta 2008.gada 22.decembta noteikumiem Nr.1068 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru", izmaksājami - EUR 43.90 (četrdesmit trīs eiro un 90 centi) par sniegto juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā.

Minēto izdevumu atlīdzināšanas pienākums valstij, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas ceturto punktu un 368.pantu, uzliekams apsūdzētajam /pers. C/.

Pamatojoties uz augstāk minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a

atcelt Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2013.gada 28.novembra spriedumu daļā par sodu /pers. C/.

/pers. C/ sodīt pēc Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 10 (desmit) mēnešiem un ar policijas kontroli uz 1 (vienu) gadu.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij procesuālos izdevumus par advokātes S.Kundziņas sniegto juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā EUR 43.90 (četrdesmit trīs eiro un 90 centi) apmērā, nosakot termiņu labprātīgai izpildei – 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas. Procesuālo izdevumu samaksu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departamentā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums pieejams 2014.gada 25.februārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja Ž.Vēvere

Tiesneses D.Dumbre

S.Kalniņa